

Podgorica, 24.02.2025.godine
Broj: 00/2-013/25-14

IZVJEŠTAJ O RADU CENTRA ZA ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA ZA 2024. GODINU

Kreiranje pravnog ambijenta za razvoj medijacije i drugih alternativnih načina rješavanja sporova u Crnoj Gori izraz je namjere da se implementiraju savremeni međunarodni standardi rješavanja sporova sadržani u dokumentima Ujedinjenih nacija, Savjeta Evrope i Evropske unije, kojima se utvrđuje korpus međunarodnih pravnih načela o ostvarivanju pravde. S tim u vezi, relevantni međunarodni standardi upućuju da pravo na pristup pravdi obuhvata ne samo pravo građana i drugih pravnih subjekata na pristup pravosuđu, već da njegov bitan aspekt predstavlja i pravo na pristup različitim alternativnim načinima rješavanja sporova. Kao takvo, ovo pravo posebno je garantovano Univerzalnom deklaracijom o ljudskim pravima, Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Postupci alternativnog rešavanja sporova građanima pružaju mogućnost da svoje sporove rješavaju na manje formalan način, u privatnom i poverljivom okruženju, uz podršku kvalifikovanog neutralnog lica. Takođe se pruža mogućnost da uz sudski postupak mogu izabrati i druge načine za rješavanje sporova, koji zbog brzine, jednostavnosti i manjih troškova mogu biti prikladniji od samog sudskog postupka

Tokom 2024. godine, Centar za alternativno rješavanje sporova (u daljem tekstu: Centar) se pored redovnih aktivnosti koje su se, shodno Zakonu o alternativnom rješavanju sporova („Službeni list Crne Gore”, broj 77/20) odnosile na vršenje stručnih i administrativnih poslova u vezi sa medijacijom i drugim načinima alternativnog rješavanja sporova; informisanje stručne i šire javnost o mogućnostima i prednostima alternativnog rješavanja sporova; praćenje i ocjenu rada medijatora i evalutora spora; sprovođenje obuka, kao i za druga lica koja sprovode druge postupke alternativnog rješavanja sporova, unapređenjem primjene medijacije, uspostavljanjem i unapređenjem saradnje sa domaćim partnerima u cilju promocije i afirmacije medijacije.

Realizovane aktivnosti Centra u 2024.godini

1. Edukativne aktivnosti

➤ *Dvodnevna obuka „Medijacija koja uključuje djecu”, 14. i 15. mart 2024.godine*

U organizaciji Centra za alternativno rješavanje sporova održana je u Podgorici 14. i 15. marta 2024.godine obuka „Medijacija koja uključuje djecu” na kojoj su prvenstveno učestvovali medijatori (psiholozi i socijalni radnici) i treneri za obuku medijatora. Predavač na obuci je bila dr Lesli Olport, predavač iz Velike Britanije.

Na obuci su, kroz teorijski i praktični rad, obrađene sljedeće teme: glas djece, principi i preduslovi za uključivanje djece, rad sa roditeljima, sastanak sa djetetom, potrebe i interesi djece i mladih, planiranje, pozivanje i rad sa djecom i mladima, rad sa djecom iz iste porodice, ugovaranje sa roditeljima i rad sa djecom iz iste porodice.

➤ *Dvodnevna obuka „Supervizija medijatora”, 18. i 19. mart 2024.godine*

U organizaciji Centra za alternativno rješavanje sporova održana je u Podgorici 18. i 19. marta 2024.godine obuka „Supervizija medijatora” na kojoj su prvenstveno učestvovali treneri za medijaciju. Predavač na obuci je bila dr Lesli Olport, predavač iz Velike Britanije.

Na obuci su, kroz teorijski i praktični rad obrađene sledeće teme: pregled uloge supervizora, mogući modeli, ugovaranje supervizije, stilovi rukovođenja, razvoj karijere medijatora, uloga supervizora u obuci i kompetenciji i u superviziji iskusnih medijatora, vrste podrške, grupna supervizija i zajednice učenja, odgovornost prema klijentima.

➤ *Dvodnevna on-line obuka „Visoki konflikti roditelja – stranaka u postupku medijacije u razvodu braka” Podgorica, 27. i 28. mart 2024.godine*

Centar za alternativno rješavanje sporova organizovao je dana 27. i 28.marta 2024.godine on-line dvodnevnu obuku „Visoki konflikti roditelja – stranaka u postupku medijacije u razvodu braka”, na kojoj je predavač bila prof.dr.sc. Gordana Buljan Flander, integrativna psihoterapeutkinja za djecu iz Hrvatske. Ekspetkinja je govorila o najboljem interesu djece u visoko – konfliktnim razvodima brakova, prepoznavanju manipulacije djecom i sistemom od strane roditelja, karakteristikama roditelja, kao klijenata u visokom konfliktu, tehnikama rada sa roditeljima u visokom konfliktu i kako se ta znanja mogu upotrijebiti u medijaciji sa bivšim partnerima – roditeljima maloljetne djece. Na on-line obuci su učestvovala 52 medijatora iz različitih crnogorskih gradova.

- *Dvodnevna obuka o mehanizmu za rješavanje trgovinskih sporova (DSM), 29.02. i 01.03.mart 2024.godine*

Dvodnevna obuka o mehanizmu za rješavanje trgovinskih sporova (DSM) je organizovao UNCTAD u saradnju sa Savjetodavnim centrom za STO pravo (ACWL) i CEFTA Sekretarijatom, 29.02. i 01.03.2024.godine.

Naime, cilj ove obuke je neophodnost uspostavljanja savremenog i efikasnog mehanizma za rešavanje trgovinskih sporova kroz proces konsultacija, medijacije, arbitraže i implementacije donešenih odluka. Odluka će biti usmjerena na benefite savremenih procedura i radnih programa u oblasti rješavanja trgovinskih sporova.

- *Godišnja konferencija medijatora*

Centar za alternativno rješavanje sporova organizovao je godišnju Konferenciju medijatora, koja je okupila preko 200 učesnika, među kojima su bili predstavnici izvršne vlasti, pravosudnih institucija, Savjeta Evrope u Crnoj Gori, Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, predstavnici akademske zajednice, brojni stručnjaci, eminentni pravnici i medijatori.

Fokus Konferencije bio je usmjeren na trenutno stanje u sistemu medijacije, zakonska rješenja za korišćenje medijacije i promociju najboljih praksi, širenja medijatorske kulture, kao i podizanja svijesti kako bi medijacija bila ne samo alternativa već prvi i dominantni izbor u rješavanju medijabilnih sporova.

Otvarajući Konferenciju ministar pravde u Vladi Crne Gore, Bojan Božović je istakao da Ministarstvo pravde, kao donosilac propisa i začetnik reformi, redovno prati stanje primjene zakona u pravcu nastavka unapređenja ove važne oblasti, koja utiče na efikasnost pravosudnog sistema.

Ministarstvo pravde je donijelo drugi po redu Program razvoja alternativnog rješavanja sporova 2023.-2025., koji sadrži čitav set aktivnosti za koje je očekivanje da će direktno uticati na dalji proces razvoja ove oblasti. Formiran je i Savjet za alternativno rješavanje sporova, čiji je zadatak podsticanje daljeg razvoja i primjene medijacije i drugih alternativnih načina rješavanja sporova i koji će, kao dodatni podsticajni mehanizam, redovno analizirati stanje i davati adekvatne preporuke za dalje jačanje i razvoj.

Ministar je ovom prilikom naglasio da će Ministarstvo pravde istrajati u namjeri da predmetna oblast bude kontinuirano unapređivana i da alternativno rješavanje sporova bude prepoznato kao kvalitetan i relevantan način okončanja sporova. Govoreći o trenutnim zakonskim rješenjima, ministar je najavio da je primjena zakona u jednom vremenskom intervalu dala materijal i podstrek za pripremu izmjena i dopuna Zakona o alternativnom rješavanju sporova, koja će podstaći rad Centra za alternativno rješavanje sporova.

Direktorica Centra za alternativno rješavanje sporova Maja Golović Vojinović istakla je da preopterećenost sudova, kao i nedostatak sudija, imaju značajan uticaj na povećanje povjerenja u oblasti alternativnog rješavanja sporova.

Evidentno je da broj postupaka pred Centrom raste iz godine u godinu, te da je stručna i laička javnost prepoznala rad Centra i benefite koje medijacija pruža u rješavanju sporova. U tom kontekstu, alternativno rješavanje sporova omogućava izbjegavanje dugotrajnih, skupih, neefikasnih i često stresnih sudskih procedura, te tako predstavlja ekonomičnu i efikasnu alternativu za postizanje pravednih rješenja u sporovima od njihovog interesa.

Sprovođenje strateških dokumenata doprinijelo je uspostavljanju kvalitetnog normativnog okvira za alternativno rješavanje sporova, usklađenog sa razvojem stručnih kapaciteta medijatora. Takođe, značajno je povećana informisanost javnosti o institutu medijacije i njegovim benefitima u odnosu na sudski postupak. Pored toga, ostvareni su značajni pomaci u poboljšanju odnosa institucija prema medijaciji, čime je ovaj institut postao prepoznatljiv i važan element u pravnom sistemu Crne Gore.

Shvatajući značaj rasterećenja sudova i efikasnog rješavanja sporova, čime se stvara pravna sigurnost za građane kroz primjenu i sprovođenje medijacije, ostvarena je velika podrška od relevantnih subjekata. Posebno se ističe podrška resornog ministarstva pravde, predstavnika sudova, Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa, lokalnih samouprava i osiguravajućih društava, koji prepoznaju važnost ovog procesa za unapređenje pravne sigurnosti i efikasnosti pravosudnog sistema.

U drugom dijelu Konferencije medijatora svoja zapažanja, iskustva i susrete sa institutom medijacije, kao i daljom vizijom razvoja iste iznijeli su eminentni stručnjaci poput Gordane Ristin, potpredsjednice Udruženja medijatora Slovenije, trenera i medijatora, koja već dugi niz godina uspješno sarađuje sa Centrom i crnogorsskim medijatorima, te predstavnici Centra za mirno rješavanje sporova Republike Hrvatske, ispred kojih je, gospođa Ana Niseteo Rako pružila uvid u stanje i izazove u oblasti alternativnog rješavanja sporova u Hrvatskoj.

Konstatovano je da je važno razmenjivati iskustva i analizirati, te upoređivati razvojni put medijacije i trenutna stanja češće i intenzivnije, obzirom da različiti sistemi prepoznaju prednosti i mane različitih ishoda u praksi i na taj način usklađuju pregovaračke pozicije, ciljeve i aktivnosti u kontekstu dalje implementacije alternativnih načina rješavanja sporova.

➤ *Intervizija sa zaposlene u Centru za alternativno rješavanje sporova, 13.decembar 2024.godine*

G-đa Gordana Ristin, potpredsjednica Udruženja medijatora Republike Slovenije, medijatorka i trener u bazičnim i naprednim obukama, održala je 13.decembra 2024.godine interviziju za zaposlene u Centru za alternativno rješavanje sporova.

Cilj organizovanja intervizije je razmjena iskustava u konkretnim postupcima medijacije, te unapređenje znanja i novina kada je u pitanju sprovođenje medijacije u Centru za alternativno rješavanje sporova.

2. Unapređenje saradnje sa relevantnim institucijama i promocija medijacije kao alternativnog načina rješavanja sporova

Shvatajući značaj rješavanja sporova putem medijacije, te činjenice da moderni pravni sistemi kontinuirano rade na promociji ovakvog načina rješavanja sporova i podizanja svijesti javnosti o prednostima medijacije, u prošloj godini realizovane su aktivnosti koje su imale za cilj unapređenje saradnje sa relevantnim institucijama, i to:

- *Potpisivanje Sporazuma o saradnji između Centra za alternativno rješavanje sporova i Unije poslodavaca Crne Gore*

Dana 31.10.2024.godine Centar za alternativno rješavanje sporova i Unija poslodavaca Crne Gore zaključili su Sporazum o saradnji, potpisan od strane direktorice Centra, g-đe Maje Golović Vojinović i predsjednika Unije, g-dina Slobodana Mikavice.

Naime, Zakonom o alternativnom rješavanju sporova („Službeni list Crne Gore”, br.77/20) propisana je obaveza lica koja namjeravaju da pokrenu sudski postupak da se prije podnošenja tužbe moraju obratiti Centru za alternativno rješavanje sporova radi pokušaja rješavanja predmeta spora medijacijom u sporovima male vrijednosti, sporovima iz osiguranja i sporovima u kojima je posebnim zakonom propisana takva obaveza. Takođe, izmjenama Zakona o parničnom postuku, koje su pratile donošenje Zakona o alternativnom rješavanju sporova, propisana je obaveza sudija da, između ostalog, stranke u privrednim sporovima upućuju na prvi sastanak sa medijatorom, sa svim pravnim posljedicama neodazivanja takvom sastanku.

Predmetnim Sporazumom dogovorena je saradnja između Centra i Unije, koja se ogleda upravo u zajedničkoj edukaciji privrednih subjekata u Crnoj Gori o benefitima rješavanja sporova medijacijom. Konstatujući odgovornost prema strukturama koje predstavljaju i društvu u cjelini, strane potpisnice su saglasne da je osnovni cilj predmetnog Sporazuma da se putem međusobne saradnje zasnovane na jednakim osnovama i partnerstvu, promovisanjem i unapređenjem privredne medijacije, doprinese poboljšanju poslovnog ambijenta kroz značajnije korišćenje ovog pravnog instituta među privrednim subjektima.

Opšti cilj ovog Sporazuma je da strane u dobroj volji sarađuju na razvoju privredne medijacije kao načina bržeg rješavanja sporova, smanjenja troškova koji proističu iz privrednih sporova, te očuvanja boljih poslovnih odnosa i praksi među privrednim subjektima.

- *Potpisan Sporazum o saradnji između Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu i Centra za alternativno rješavanje sporova*

Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu i Centar za alternativno rješavanje sporova zaključili su Sporazum o saradnji, potpisan od strane predsjednice Upravnog odbora Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu g-đe Liljane Lakić i izvršne direktorice Centra za alternativno rješavanje sporova, g-đe Maje Golović Vojinović.

Sporazum o saradnji između Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu i Centra za alternativno rješavanje sporova ima za cilj ostvarivanje zajedničkog doprinosa u oblasti pravosuđa, posebno u pogledu promovisanja i unapređenja instituta medijacije u Crnoj Gori.

Ovaj sporazum doprinosi boljoj koordinaciji između dva centra, što omogućava razmjenu znanja, iskustava i resursa, kao i zajednički rad na projektima koji će unaprijediti razvoj pravosudnog sistema.

Oba centra će zajedno raditi na obuci i usavršavanju sudija, tužilaca i drugih pravnih stručnjaka u oblasti alternativnog rješavanja sporova.

➤ *Posjeta studenata master studija Centru za alternativno rješavanje sporova*

Studenti master studija građanskopravnog smjera na predmetu Alternativno rješavanje sporova Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore sa predmetnim nastavnikom prof. dr Biljanom Đuričin su posjetili Centar za alternativno rješavanje sporova, koji se bavi rješavanjem sporova putem medijacije i neutralne procjene spora.

Studente je primila Izvršna direktorica Centra gospođa Maja Golović Vojinović. Studenti su upoznati sa radom Centra, medijatorima, brojem riješenih predmeta i izazovima sa kojima se sreću medijatori tokom postupka medijacije, kao i sa budućim aktivnostima Centra.

Ovaj vid saradnje sa pravosudnim institucijama koji praktikuje Pravni fakultet omogućava studentima sticanje praktičnih znanja i vještina, koja će im kasnije u praksi omogućiti bolji pristup u praktičnim aktivnostima.

➤ *Radni sastanak sa predstavnicima Centra za mirno rješavanje sporova Republike Hrvatske, 11.decembar 2024.godine i značaj regionalne saradnje*

U Centru za alternativno rješavanje sporova dana 11. decembra 2024. godine, održan je sastanak sa kolegama iz Centra za mirno rješavanje sporova Republike Hrvatske u cilju razmjene iskustava u oblasti medijacije i unapređenju prakse u svojim zemljama.

Sastanku su prisustvovali predstavnici Centra za alternativno rješavanje sporova, Ministarstva pravde Crne Gore, Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske i Centra za mirno rješavanje sporova Republike Hrvatske.

Izvršna direktorica Centra za alternativno rješavanje sporova, g-đa Maja Golović Vojinović istakla je da ovaj susret naglašava značaj regionalne saradnje, koji vodi ka unapređenju pravosudnog sistema i promociji medijacije kao jednog od ključnih načina alternativnog rješavanja sporova. Izvršna direktorica Centra upoznala je kolege iz Hrvatske sa procedurom podnošenja predloga za pokretanje postupka medijacije i na implementaciju važećeg zakona. Takođe je govorila i o temama kao što je edukacija medijatora, podizanje svijesti javnosti o prednostima medijacije i prilagođavanje zakonskih okvira kako bi se olakšala primjena ovog instituta.

Predstavnica Centra za mirno rešavanje sporova Republike Hrvatske, rukovoditeljka Područne jedinice Split g-đa Ana Niseteo Rako istakla je važnost susreta sa kolegama iz Crne Gore imajući u vidu da su upoznati sa primjenom instituta medijacije u Crnoj Gori, koja je za njih na zavidnom nivou.

- *Potpisan Sporazum o saradnji između Centra za alternativno rješavanje sporova i Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore*

Dana 20. decembra 2024.godine, na Pravnom fakultetu Univerziteta Crne Gore, obilježena je 52.godišnjica od njegovog osnivanja. Tim povodom, održana je svečana ceremonija koja je okupila predstavnike pravosuđa, akademske zajednice i studente, kako bi zajedno proslavili ovaj dan posvećen obrazovanju i nauci.

Tokom ovog događaja, dekanka Pravnog fakulteta Univerziteta Crne Gore, dr Aneta Spaić i izvršna direktorica Centra za alternativno rješavanje sporova, Maja Golović Vojinović, potpisale su Sporazum o saradnji, čime su ove dvije institucije zvanično uspostavile saradnju koja će doprinijeti daljem unapređenju pravnog obrazovanja i primjeni istog u praksi.

3. Administriranje i organizovanje postupaka medijacije

Medijatori i evaluatori spora mogu biti samo lica kojima je izdata licenca za rad. Licenca za rad se izdaje licima koja ispunjavaju uslove propisane odredbama Zakona o alternativnom rješavanju sporova, na vrijeme od pet godina i može se produžiti za isti period. Medijatori i evaluatori spora kojima je izdata licenca za rad upisuju se u registar medijatora, odnosno registar evaluatora spora koje vodi Ministarstvo pravde. U registar građanskih medijatora upisano je 234 medijatora, a krivičnih je 38 medijatora, dok je broj evaluatora spora 8.

U tabeli koja slijedi prikazan je broj i geografska raspoređenost medijatora u građanskim i krivičnim stvarima po opštinama u Crnoj Gori

Gradovi	Broj medijatora u građanskim stvarima	Broj medijatora u krivičnim stvarima
Podgorica	122	10
Nikšić	14	3
Bijelo Polje	18	4
Bar	8	2
Berane	12	2
Kotor	7	1
Cetinje	8	1
Herceg Novi	13	3
Ulcinj	7	2
Pljevlja	7	3
Plav	4	2
Rožaje	8	1
Žabljak	2	1
Kolašin	4	2

Ukupno	234	38
--------	-----	----

Vrste sporova rješavanih u postupku medijacije

Predmet spora	Način pokretanja spora		Ukupno zavedeno	Medijacija prihvacena Postignut sporazum			Postignut sporazum		
	Predlog	Sud		Da	Ne	U radu	Da	Ne	Prihvaćen a još u radu
Radni spor	1466	34	1500	328	857	316	66	73	187
Spor male vrijednosti	105	11	116	21	76	19	6	9	6
Imovinsko-pravni spor	156	46	202	57	105	40	11	18	28
Država tužena radni spor	1700	19	1719	10	1153	556	1	3	6
Država tužena	1153	157	1310	140	978	194	20	60	60
Lokalna samouprava tužena	1147	237	1384	500	341	543	271	112	117
Sporovi iz osiguranja	1967	11	1978	129	1074	772	38	23	66
Ostali	151	15	166	59	60	47	27	10	22
Porodичni sporovi	50	226	276	221	43	12	76	69	76
Privredni sporovi	298	151	449	127	206	116	17	55	55
UKUPNO	8193	907	9100	1592	4893	2615	533	435	624

4. Ostale aktivnosti Centra za alternativno rješavanje sporova

Centar za alternativno rješavanje sporova je u protekloj godini učestvovao u radu Radne grupe za izradu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o alternativnom rješavanju sporova, koju je formiralo Ministarstvo pravde Crne Gore.

Zakon o alternativnom rješavanju sporova („Službeni list CG”, broj 77/20) donijet je 2020. godine. Izmjenama i dopunama Zakona o alternativnom rješavanju sporova se pristupilo radi otklanjanja poteškoća i nedoumica koje su se pojavile u praksi. Kroz unapređenje postojećih i propisivanjem novih zakonskih odredbi prvenstveno će se unaprijediti postupak pred Centrom za alternativno rješavanje sporova što će doprinijeti da se postupci medijacije efikasnije sprovode, kako bi zaštita građana i pravnih subjekata bila pravovremena u odnosu na sudske postupke.

Takođe, u 2024. godini Centar je resornom Ministarstvu rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga uputio inicijativu za izmjenu odredaba članova 16, 48 i 140 Zakona o radu („Službeni list Crne Gore”, br.74/19, 8/21, 59/21, 68/21, 145/21, 77/24, 84/24 i 86/24) kojim je propisano da zaposleni koji smatra da mu je povrijeđeno pravo iz rada i po osnovu rada, prije pokretanja postupka pred nadležnim sudom, dužan da podnese predlog za mirno rješavanje spora pred Agencijom za mirno rješavanje radnih sporova ili pred Centrom za alternativno rješavanje sporova.

Cilj podnošenja ove inicijative je da se prednje navedene odredbe brišu iz Zakona o radu sa razloga što se rješavanje individualnih radnih sporova u postupku medijacije pokazalo veoma limitirano, u smislu postupanja lica koje „vodi“ postupak – medijatora.

Uloga medijatora u postupku medijacije jeste da bude treća neutralna osoba, koja pomaže stranama u sporu, prije svega komunikacijskim tehnikama (nikako pravnim), da dođu do rješenja spora (medijator ne mora biti pravnik po struci). Medijator mora da bude neutralan i nepristrasan, u svakom slučaju ne smije davati predloge za rješenje spora, odnosno svoje stavove i mišljenja ne smije izniti u postupku i saopštavati ih strankama. Strane u sporu same dogovaraju rješenje spora u njihovom najboljem interesu, a nadležni sud kroz postupak ovjere poravnjanja vodi računa da njegov sadržaj ne bude suprotan javnom poretku, da je dopušten i da je izvršiv. Predmeti podobni za rješavanje u postupku medijacije su tzv. interesni sporovi, u prvom redu porodični, sporovi naknade nematerijalne štete, pa i određene vrste privrednih sporova (sporovi u kojima pregovaranje dolazi do punog izražaja).

Polazeći od značaja i kompleksnosti rješavanja radnih sporova, te činjenice da su isti najpogodniji za zloupotrebu stranaka koje su tome sklone i pravnih posljedica koje može da proizvede nezakonita i proizvoljna odluka, koju su strane u sporu „slobodno ispregovarale“, upitno je koliko su i da li su individualni radni sporovi po svojoj pravnoj prirodi medijabilni. Stvari se dodatno komplikuju kada govorimo o statusnim sporovima iz radnih odnosa.

Resorno ministarstvo je prihvatilo inicijativu i pristupilo izmjeni navedenih odredaba.

U 2024. godini nastavljena je saradnja sa Programskom kancelarijom Savjeta Evrope u Crnoj Gori kroz učešće u Upravnom odboru projekta HF 7 „Osnaživanje odgovornosti u pravosudnom sistemu i unapređenja prava žrtava u Crnoj Gori“, kao i kroz zajedničke sastanke u cilju promocije i afirmacije medijacije u Crnoj Gori.

Centar za alternativno rješavanje sporova je uključen od 2020.godine, u svojstvu partnera na Projektu ENEMLOS (u okviru Projekta „Erasmus+“), koji se odnosi na razvijanje pravnih klinika na Pravnom fakultet Univerziteta Crne Gore. Koordinator projekta je Pravni fakulteta Univerziteta Crne Gore. Projekat je završen u junu 2024.godine.

U 2024.godini završena je štampa priručnika „Vodič za obuku školskih medijatora“.

U vodiču su teorijski obrađene teme i dat je scenario razrađenih radionica, a sve u cilju boljeg razumijevanja znanjima i vještinama neophodnim za kvalitetno sprovođenje postupka medijacije u školi. Školska medijacija je veoma korisna tehnika rješavanja sporova koja u suštini doprinosi izgradnji i poboljšavanju odnosa izmjeđu strana u sporu. Kroz postupak medijacije, strane u sporu pronalaze i usaglašavaju rješenja, a iz postupka izlaze sa osjećajem da su jednako doprinijele rješavanju zajedničkog spora.

U cilju unapređenja transparentnosti rada Centra za alternativno rješavanje sporova i informisanja opšte i stručne javnosti, sajt Centra je redovno ažuriran i na istom se bile objavljuvane sve važnije informacije o aktivnostima Centra. Takođe, u cilju informisanja što većeg broja građana o radu Centra i institutima medijacije i rane neutralne ocjene spora, Facebook stranica i Instagram Centra su redovno ažurirani.

Shvatajući značaj rješavanja sporova alternativnim putem, te činjenice da je cilj ovakvog načina rješavanja sporova u korist društva i rasterećenja pravosuđa, u protekloj godini sve aktivnosti koje je Centar sprovodio bile su i medijski praćene (objave na portalima, učešće u brojnim TV emisijama, štampani mediji).

5. Realizacija Budžeta

Zakonom o budžetu za 2024. godinu odobreni budžet Centru za alternativno rješavanje sporova iznosio je 498.066,23 eura.

U toku 2024. godine je potrošeno 428.689,22 eura, što iznosi 86,07 % od ukupno odobrenih budžetski sredstava za 2024. godinu.

Ostalo je nepotrošeno 69.377,01 eura.

6. Preporuke za unapređenje alternativnog načina rješavanja sporova

U narednoj godini, shodno nadležnosti Centra za alternativno rješavanje sporova, posebnu pažnju treba posvetiti:

1. Realizovati napredne obuke za medijatore u cilju osnaživanja njihovih stručnih kompetencija;
2. Razvijanju i implementaciji načina alternativnog rješavanja sporova-rane neutralne ocjene spora;
3. Podsticanju i unapređenju primjene alternativnih načina rješavanja sporova kroz kontinuirano organizovanje sastanaka i okruglih stolova za sudije, advokate, predstavnike Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore, privrednim subjektima, osiguravajućim društvima, lokalnim samoupravama;
4. Unapređenju i afirmaciji primjene privredne medijacije;
5. Unapređenju saradnje sa Unijom poslodavaca, Centrom za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, Pravnim fakultetom Univerziteta Crne Gore;
6. Organizovanju tradicionalne „Nedjelje medijacije u Crnoj Gori” u prvoj polovini decembra koja podrazumijeva organizovanje niza aktivnosti (okrugli stolovi, nedjelja medijacije u odabranim sudovima, susreti sa studentima pravnih fakulteta, promotivne aktivnosti);
7. Jačanju kadrovskih i stručnih kapaciteta Centra za medijaciju u pogledu broja i stručnosti zaposlenih u Centru;
8. Kontinuiranom sprovođenju istraživanja o informisanosti i stavovima građana o alternativnom načinu rješavanja sporova;
9. Kontinuiranoj saradnji sa međunarodnim partnerima;
10. Izradi softvera za dodjelu predmeta medijatorima;
11. Izradi nove baze za vođenje evidencije o nastalim obavezama i realizovanim obavezama u pogledu plaćanja nagrade za rad medijatora, kada se nagrade za rad medijatora plaćaju od strane stranaka;

Izvršna direktorica
Maja Golović Vojinović

Maja Golović Vojinović

